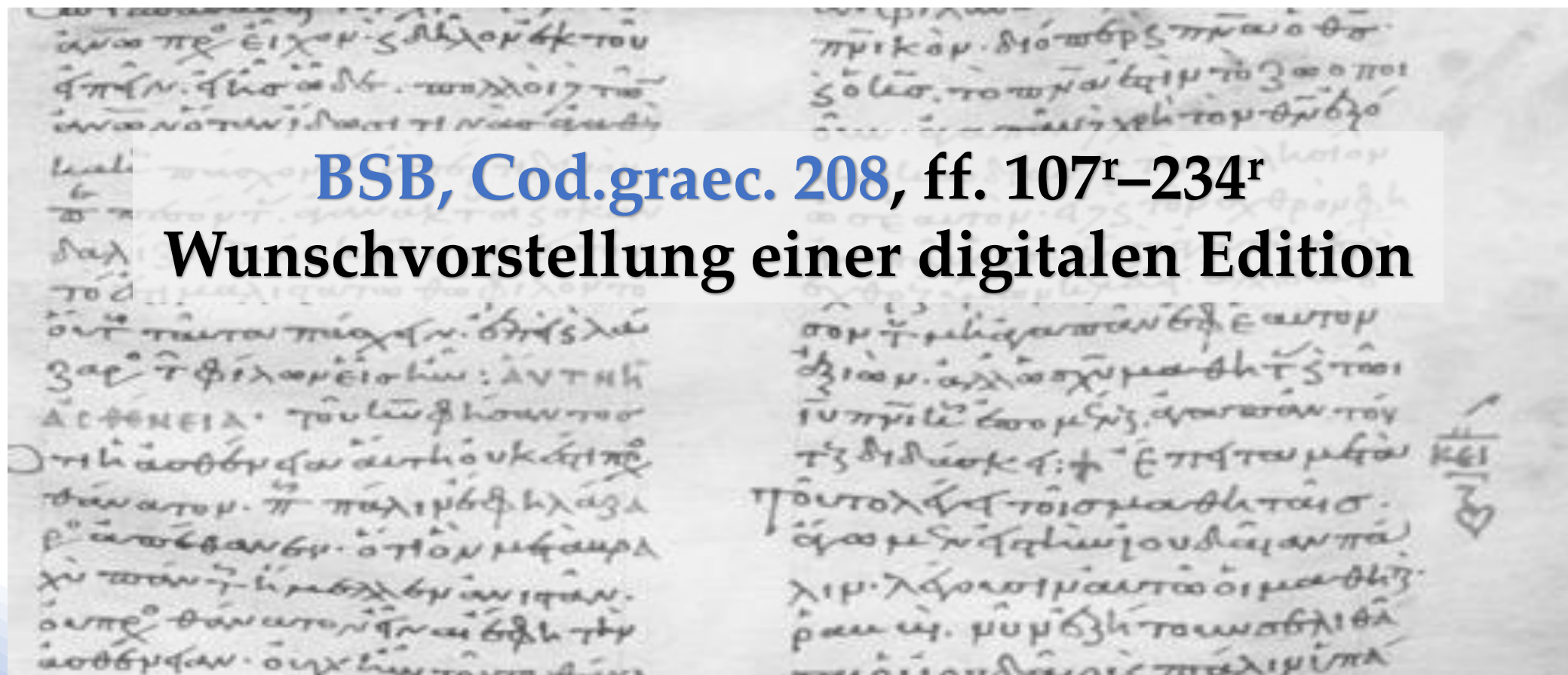

Dr. Kerstin Hajdú
Abteilung für Handschriften und Alte Drucke

III

(ff. 107^r–234^r) Catena in Ioannem (Ms. Ἐκλογαὶ διαφόρων ἐρμηνευτῶν εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην ἅγιον εὐαγγέλιον), CPG IV C 147.1 (Ms. zu den *Codices singuli* gezählt und unter eigener Nummer geführt); das Werk ist als Ganzes unediert. – (f. 107ra–107rb, 5. Z. v. o.) Prologus (Ms. ohne Titel); *inc.* Χρὴ γινώσκειν, ὅτι ἡ τῶν λοιπῶν εὐαγγελιστῶν ἔκδοσις κτλ. *des.* καὶ τὸ ἐν αὐτῷ θαῦμα ἀρχὴν τῶν αὐτοῦ σημείων ὑπάρξαν. Danach erstes Lemma in Rot (Ioann. 1, 1 Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος); Komm. *inc.* Πόθεν ὄρμηται ὁ εὐαγγελιστῆς οὕτως ἀπάρξασθ(αι) τοῦ εὐαγγελίου κτλ. – (f. 234^r) Komm. *des.* καὶ χριστοὺς ὁμοίως καλεῖ καὶ τοὺς μὴ ἔχοντας χρῖσμα τὴν δὲ τοῦ Χριστοῦ εὐσέβειαν κεκτημένους. Darunter Subscriptio (s.·S), gefolgt von einer Notiz in schwarzer Tinte (s. S, h). – (f. 234^v) leer bis auf eine fast zur Gänze radierte Notiz (s. S, i).

Nach REUSS (s. *Lit*), S. 217–218, ist die Hs. eine von insgesamt sechs, von denen jede eine eigenständige, von anderen Hss. unabhängige Ioannes-Katene überliefert. Der größte Teil der Scholien unserer Hs. ist anonym, lediglich 122 tragen Autorennamen, die am Rand stehen und z. T. in Rot geschrieben sind: 55 Scholien werden **Ioannes Chrysostomus** zugeschrieben, 33 **Cyrillus Alexandrinus**, 29 **Origenes**, 2 **Didymus**, 1 **Athanasius**, 1 **Basilus**, 1 **Theodorus**. Die in der Hs. überlieferten Origenes-Fragmente sind ediert von PREUSCHEN (s. *Lit*), S. (564)–574. Laut REUSS, S. 217, gehören vier der von PREUSCHEN edierten Fragmente nicht Origenes, sondern ganz oder teilweise Theodorus Mopsuestenus. – Bibeltext und Scholien in der Regel durch κεί(μενον) und σχό(λιον) in Rot voneinander abgesetzt. Das kommentierte Bibelwort bzw. die einleitende Frage jeweils in roter alexandrinischer Auszeichnungsmajuskel geschrieben.

Ū Die Vorlage der ff. 107^r–234^r ist nach REUSS, S. 217–218, unbekannt.

Aktuelle Beschreibung der Handschrift BSB, Cod.gr. 208

In: *Katalog der griechischen
Handschriften der Bayerischen
Staatsbibliothek, Bd. 4*

ΕΚΚΛΟΓΑΙ ΔΙΑΦΩΡΩ ΕΡΜΗΝΕΥ
ΤΩΝ ΕΙΣΚΤΩ ΙΩΑΝΝΑ ΑΓΙΟΥ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ:

Χρησιμώσκα φρότι, λιτώμλοιπ
Δαφνάλι πώμ κδοσίο, ματθα
ουφλιμ ζμαρ κ. ήτηδελιμ ζδκλ
ταοιλιφάηφραφοσ Δαφνάλιω δι
εδοθηκτ πασολοβραλιεφτ οικ
μφοσ. ζσοχτ πιτωμδουδω
ζβοσπκτ ήτ άγγητουφνωβωσ
μαυσοχλιωσσοφκτ τδιωδωβωσ
Αλλοιπταστανπιφοι. ζζιοπιφοτε
ροντλοικωμφάημτ άαφνάλιουμφ
πριαν, ζσομριανφάφρωιτωμ μα
λιριον, ωσζνωθέρχωσσωμπα.
ζπορομαθαίξ. ζδιωτ πεάυτομφ
πημ. τχαριτοπλοκωπολαιωσαν.
πεήφάμωμφάτω τειμχζ. υδ
λομφοιμαθφμ. ήμπρωσάτω
εχιδωζαν. οζτ άληθφασμφάωη
μάε τζήρμφάτ. εφηωβζ, μρω
χβαπρω παρελφπφμωτζ. ζμα
λιφατ. οφάλομτ λχθθωμθωμμά
τωμ τιασνφμωμζ διδωσκαχιασ
απασολοχόμενα. εϊτω, ζδφμφ
φασκβρπ τδνσαρλιπαρζοισ
τχουδιαλκωμζ. μχζ. τζ τθβωθη
τολομζ. εδφμ. δαητοιωιοσ. πη
βαλελιωισ τασφλφωμφάφωζο. ημα
ταπαραβλφάμφω τοιοσάλλοιοσ.
πεδιδωσκαλιων. ζμαλιφωτα
μφάμωμφάσσωδησραθη.
οδηςωφσοιμλεμ. παρβλφθη
σωμζτάντα. τοτ ζσομαπιωμδ

ζτζάωσάβρωιζορδανάκοχδθη
σωντ μαθητ τοιου. ζτ ζφζημζ
τσοσ παρζοιαν. ζτοβρωιζοθω
μα. αρχιμ τάυτ σιμφάμωσ
ζαν. ΕΝΔΡΗΝΟΧ. ποωρ
Μηζοάαηφλιφω, οτωσάσωρ
ζασθζτ άαφνάλιδ. ρητομωμφ
ματτ τσοσ ήμφσομωιοσάω
δομ. τδδοδιδωσκαλοιπκασίωσ
τπρωσάυτ τδιωμδ, ήμφμφοι.
εφηωσαν τονάδωοντ θιλομ.
τοτπρωτομκλήσθζ πεήωαρ
ζιμ. οτκκαίνωσδιωτμπρωφ
τχθφσάφωζο. οθέρωμζθωλ
ηζσπαραιοιοσίοσ. ζτοζκάζ
δμοσιθσ πωροσφάτ. πωσζ. ζου
τδδφζοάυτοσάφω πεήουδαίζ.
αημωλφωμφωμφριμωμφάμ
ημφάθφάφμ. φηδζήσάφωσ.
τζηδάνάυτον τιοδιημφσζ.
οσάφάσάωτοτζέσθζωήμων.
ήμζοπθωμφάτ. αηλόμφοσ. οπε
πασανώμδζιανοιαν. ζωάντω
λόμωττκωιζήσφμτ. σμωαδφ
ττο τοιμνμκαταταυτομοιμζ
μφάφωροιπ πωιφάσαντ. πε
τομτσοσάφικομτομαθητημ.
ζτημτοιαυτάσωηνμζλμωσσο.
ζπαρβκαχομωμωιφζ τοιοσ
πατημφωιοσ. χφρασριασπρο
τάρμα. διοςκωιημτ παρ
τοσμηλιουσπρωφημφομ
θφσ. ήμζσο. εφάρημωολοζέ.
δικμωστ προαφωμζζάφω
μωμτζήμφοιμφκτ πρσπρο

88

85

BSB, Codex graecus 208, f. 107r

CPG IV

C 147.1. **Cod. Monac. gr. 208**, s. X, f. 107-234.

Cf.: J. REUSS, *Matthäus-, Markus- und Johannes-Katenen nach den handschriftlichen Quellen untersucht* (Neutestamentliche Abh., XVIII, 4-5), Münster i. W., 1941, p. 217 sq.

Nota. Maior pars scholiorum anonyma est.

Auctores nominantur: Chrysostomus 55, Cyrillus 33, Origenes 29, Didymus 2, Athanasius 1, Basilius 1, Theodorus 1.

C 147.2. **Cod. Vat. gr. 349**, s. XI, f. 293-377.

Cf.: J. REUSS, *o.c.*, p. 218.

Auctores nominantur: Maximus 101, Gregorius Naz. 15, anonymi 22.

C 147.3. **Cod. Paris. Suppl. gr. 1225**, s. XI, f. 219-270^v.

Cf.: J. REUSS, *o.c.*, p. 218 sq.

Insunt scholia anonyma ceteroquin ignota.

C 147.4. **Cod. Vat. gr. 1229**, s. XI.

Cf.: J. REUSS, *o.c.*, p. 219.

Insunt scholia anonyma hausta e Typ. B, catena prima (n. C 141.1) et Typ. A, catena prima (n. C 140.1).

C 147.5. **Cod. Rom. Bibl. dei Lincei A.300** (olim Rom. Corsin. gr. 41.G.16), s. XII-XIII, f. 175-225^v.

Cf.: J. REUSS, *o.c.*, p. 219 sq.

Insunt scholia anonyma exceptis 1 Origeni tributo et 1 Ammonio.

C 147.6. **Cod. Vat. gr. 1618**, s. XVI.

Cf.: J. REUSS, *o.c.*, p. 220.

Insunt scholia anonyma e Chrysostomi commentariis hausta sed decurtata.

C 148. **Catena coptica.**

P. DE LAGARDE, *Catena in euangelia aegyptiacae, quae supersunt*, Gottingae, 1886, p. 180-232.

Ἐκλογαὶ διαφόρων ἐρμηνευτῶν εἰς τὸ κατὰ Ἰωάνν(ην) ἅγιον Εὐαγγέλιον

Χρῆ γινώσκειν, ὅτι ἡ τῶν λοιπῶν Εὐαγγελιστῶν ἔκδοσις, Ματθαίου φημι (καὶ) Μάρκου ἔτι γε μὴν καὶ Λουκᾶ τὰ οἰκεία γεγραφότ(ων) Εὐαγγελία, διεδόθη κατὰ πάσης ἐν ἀκαρεῖ τῆς οἰκουμένης· ὑπὸ γὰρ τῶν πιστῶν ἐσπουδάζετο πάντων ἢ τοῦ Εὐαγγελίου φανέρωσις μετὰ πολλῆς, ὡς εἰκός, τῆς διαθέσεως.

Ἄλλ' οἱ περὶ τὴν Ἀσίαν πιστοὶ ἀξιοπιστότερον τῶν λοιπῶν εἰς τὴν τοῦ Εὐαγγελίου μαρτυρίαν Ἰω(άννην) κρίναντες εἶναι τὸν μακάριον, ὡς καὶ ἄνωθεν Χ(ριστῶ) συνόντα καὶ πρὸ Ματθαίου καὶ διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν ἀγάπην τῆς χάριτος πλεῖον ἀπολαύσαντα, προ(σ)ήνεγκαν μὲν αὐτῶ τὰς βίβλους βουλόμενοι μαθεῖν, ἦντινα περὶ αὐτῶν ἔχει δόξαν. ὁ (δὲ) τῆς ἀληθείας μὲν ἐπήνεσε τοὺς γεγραφότας, ἔφησε δὲ βραχέα τινὰ παραλειπεῖν¹ αὐτοὺς καὶ μάλιστα τῶν ὀφειλόντων λεχθῆναι θαυμάτων τὰ ἀναγκαῖα καὶ διδασκαλίας ἀπάσης ἐχόμενα. εἶτα καὶ δεῖν ἔφασκεν περὶ τῆς ἐν σαρκὶ παρουσίας τοῦ Χ(ριστοῦ) δια(ε)γ(ο)μένους μηδὲ τοὺς τῆς θεότητος λόγους παριδεῖν².

Ἐπὶ τούτοις παρακλήσις τῶν ἀδελφῶν ἐγένετο, ἵνα τὰ παραλελειμμένα τοῖς ἄλλοις πρὸς διδασκαλίαν καὶ μάλιστα ἀναγκαῖα μετὰ σπουδῆς γράψῃ. ὁ δὲ καὶ πεποίηκεν. παρελείφθησαν (δὲ) ταῦτα· τὸ τοῦ Ἰωάννου βάπτισμα ἡ

107^η καὶ τοὺς ἀπὸ πέραν Ἰορδάνου ἀκολουθήσαντας μαθητὰς τῶ Ἰησοῦ καὶ τὴν εἰς τοὺς γάμους τοῦ Σ(ωτῆ)ρ(ο)ς παρουσίαν καὶ τὸ ἐν αὐτῶ θαῦμα ἀρχὴν τῶν αὐτοῦ σημείων ὑπέραξαν³.

Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος [Ioh. 1, 1]· Πόθ(εν) ὤρμη(ται) ὁ Εὐαγγελιστῆς οὕτως ἀπάρασθ(ται) τοῦ Εὐαγγελίου; ῥητέον οὖν, ὅτι μετὰ τὴν τοῦ Σ(ωτῆ)ρ(ο)ς ἡμῶν εἰς οὐρανούς ἄνοδον ψευδοδιδάσκαλοι τινες ὑπὸ τοῦ Πατρὸς αὐτῶν τοῦ διαβόλου κινούμενοι ἔφασαν τὸν αἶδιον τοῦ Θεοῦ λόγον τότε πρῶτον κεκλησθ(αι) πρὸς ὑπαρξιν, ὅτε καὶ ἄνθρωπος διὰ τῆς ἀγίας Παρθ(έ)ν(ου) τεχθεὶς ἐγένετο, ὅθεν οὐ(δὲ) Θεὸς λέγεται παρ' αὐτοῖς ὁ Υἱὸς κατὰ τὸ „οὐκ ἔστ(αι) ἐν σοὶ Θεὸς πρόσφατο(ς)“ [Ps. 80, 10]. πῶς (δὲ) καὶ οὐ ψεύδει(ται) ὁ

¹ παραλειπεῖν Cod.
² παρ' ἰδεῖν ex parte in rasura vel potius scriptura evanida?
³ ὑπέραξαν p. c.

Χρῆ γινώσκειν ... ἀρχὴν τῶν αὐτοῦ σημείων ὑπέραξαν cf. Thdr. Mops., Jo., ed. DEVRESSE, S. 305, 13-306, 21.
ὅτι μετὰ τὴν ... διὰ τῆς ἀγίας Παρθ(έ)ν(ου) τεχθεὶς cf. Catena in Ioannem, ed. CRAMER, S. 178, 14-17.

Ἐκλογαὶ διαφόρων ἐρμηνευτῶν εἰς τὸ κατὰ Ἰωάνν(ην) ἅγιον Εὐαγγέλιον

Χρῆ γινώσκειν ὅτι ἡ τῶν λοιπῶν Εὐαγγελιστῶν ἔκδοσις, Ματθαίου φημι (καὶ) Μάρκου ἔτι γε μὴν καὶ Λουκᾶ τὰ οἰκεία γεγραφότ(ων) Εὐαγγελία, διεδόθη κατὰ πάσης ἐν ἀκαρεῖ τῆς οἰκουμένης· ὑπὸ γὰρ τῶν πιστῶν ἐσπουδάζετο πάντων ἢ τοῦ Εὐαγγελίου φανέρωσις μετὰ πολλῆς, ὡς εἰκός, τῆς διαθέσεως. Ἄλλ' οἱ περὶ τὴν Ἀσίαν πιστοὶ ἀξιοπιστότερον τῶν λοιπῶν εἰς τὴν τοῦ Εὐαγγελίου μαρτυρίαν Ἰω(άννην) κρίναντες εἶναι τὸν μακάριον, ὡς καὶ ἄνωθεν Χ(ριστῶ) συνόντα καὶ πρὸ Ματθαίου καὶ διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν ἀγάπην τῆς χάριτος πλεῖον ἀπολαύσαντα, προ(σ)ήνεγκαν μὲν αὐτῶ τὰς βίβλους βουλόμενοι μαθεῖν, ἦντινα περὶ αὐτῶν ἔχει δόξαν. ὁ (δὲ) τῆς ἀληθείας μὲν ἐπήνεσε τοὺς γεγραφότας, ἔφησε δὲ βραχέα τινὰ παραλειπεῖν¹ αὐτοὺς καὶ μάλιστα τῶν ὀφειλόντων λεχθῆναι θαυμάτων τὰ ἀναγκαῖα καὶ διδασκαλίας ἀπάσης ἐχόμενα. εἶτα καὶ δεῖν ἔφασκεν περὶ τῆς ἐν σαρκὶ παρουσίας τοῦ Χ(ριστοῦ) δια(ε)γ(ο)μένους μηδὲ τοὺς τῆς θεότητος λόγους παριδεῖν².

107.
στὴ ἀποπρῶν ἰορδανῶν ἀκολοθῆσαντες μαθητῶν τοῦ ἰησοῦ ἡμῶν ἀρχὴν τῶν αὐτῶν θαυμάτων· ἐπὶ τούτοις παρακλήσις τῶν ἀδελφῶν ἐγένετο, ἵνα τὰ παραλελειμμένα τοῖς ἄλλοις πρὸς διδασκαλίαν καὶ μάλιστα ἀναγκαῖα μετὰ σπουδῆς γράψῃ. ὁ δὲ καὶ πεποίηκεν. παρελείφθησαν (δὲ) ταῦτα· τὸ τοῦ Ἰωάννου βάπτισμα ἡ 107^η καὶ τοὺς ἀπὸ πέραν Ἰορδάνου ἀκολουθήσαντας μαθητὰς τῶ Ἰησοῦ καὶ τὴν εἰς τοὺς γάμους τοῦ Σ(ωτῆ)ρ(ο)ς παρουσίαν καὶ τὸ ἐν αὐτῶ θαῦμα ἀρχὴν τῶν αὐτοῦ σημείων ὑπέραξαν³.

h7

Ἐκλογαὶ διαφόρων ἐρμηνευτῶν εἰς τὸ κατὰ Ἰωάνν(ην) ἅγιον Εὐαγγέλιον

Χρῆ γινώσκειν, ὅτι ἡ τῶν λοιπῶν Εὐαγγελιστῶν ἔκδοσις, Ματθαίου φημί (καὶ) Μάρκου ἔτι γε μὴν καὶ Λουκᾶ τὰ οἰκεία γεγραφότε(ων) Εὐαγγελία, διεδόθη κατὰ πάσης ἐν ἀκαρεῖ τῆς οἰκουμένης· ὑπὸ γὰρ τῶν πιστῶν ἐσπουδάζετο πάντων ἢ τοῦ Εὐαγγελίου φανέρωσις μετὰ πολλῆς, ὡς εἰκός, τῆς διαθέσεως.

Ἄλλ' οἱ περὶ τὴν Ἀσίαν πιστοὶ ἀξιοπιστότερον τῶν λοιπῶν εἰς τὴν τοῦ Εὐαγγελίου μαρτυρίαν Ἰω(άννην) κρίναντες εἶναι τὸν μακάριον, ὡς καὶ ἄνωθεν Χ(ριστῶ) συνόντα καὶ πρὸ Ματθαίου καὶ διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν ἀγάπην τῆς χάριτος πλεῖον ἀπολαύσαντα, προ(σ)ήνεγκαν μὲν αὐτῶ τὰς βίβλους βουλόμενοι μαθεῖν, ἦντινα περὶ αὐτῶν ἔχει δόξαν. ὁ (δὲ) τῆς ἀληθείας μὲν ἐπήνεσε τοὺς γεγραφότας, ἔφησε δὲ βραχέα τινὰ παραλιπεῖν¹ αὐτοὺς καὶ μάλιστα τῶν ὀφειλόντων λεχθῆναι θαυμάτων τὰ ἀναγκαῖα καὶ διδασκαλίας ἀπάσης ἐχόμενα. εἶτα καὶ δεῖν ἔφασκεν περὶ τῆς ἐν σαρκὶ παρουσίας τοῦ Χ(ριστ)οῦ διαλ(εγ)ομένους μηδὲ τοὺς τῆς θεότητος λόγους παριδεῖν².

Ἐπὶ τούτοις παρὰ κλησὶς τῶν ἀδελφῶν ἐγένετο, ἵνα τὰ παραλελειμμένα τοῖς ἄλλοις πρὸς διδασκαλίαν καὶ μάλιστα ἀναγκαῖα μετὰ σπουδῆς γράψῃ. ὁ δὲ καὶ πεποίηκεν. παρελείφθησαν (δὲ) ταῦτα· τὸ τοῦ Ἰωάννου βάπτισμα φ. 107vb καὶ τοὺς ἀπὸ πέραν Ἰορδάνου ἀκολουθήσαντας μαθητὰς τῶ Ἰησοῦ καὶ τὴν εἰς τοὺς γάμους τοῦ Σ(ωτῆ)ρ(ο)ς παρουσίαν καὶ τὸ ἐν αὐτῶ θαῦμα ἀρχὴν τῶν αὐτοῦ σημείων ὑπάρξαν³.

Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος [Ioh. 1, 1]· Πόθ(εν) ὠρμη(ται) ὁ Εὐαγγελιστῆς οὕτως ἀπάρξασθ(ται) τοῦ Εὐαγγελίου; ῥητέον οὖν, ὅτι μετὰ τὴν τοῦ Σ(ωτῆ)ρ(ο)ς ἡμῶν εἰς οὐρανοὺς ἄνοδον ψευδοδιδάσκαλοι τινες ὑπὸ τοῦ Πατρὸς αὐτῶν τοῦ διαβόλου κινούμενοι ἔφασαν τὸν ἀἴδιον τοῦ Θεοῦ λόγον τότε πρῶτον κεκλησθ(αι) πρὸς ὑπαρξιν, ὅτε καὶ ἄνθρωπος διὰ τῆς ἀγίας Παρθ(έ)ν(ου) τεχθεὶς ἐγένετο, ὅθεν οὐ(δὲ) Θεὸς λέγεται παρ' αὐτοῖς ὁ Υἱὸς κατὰ τὸ „οὐκ ἔστ(αι) ἐν σοὶ Θεὸς πρόσφατος“ [Ps. 80, 10]. πῶς (δὲ) καὶ οὐ ψεύδεται(αι) ὁ

¹ παραλιπεῖν *Cod.*

² παρ' ἰδεῖν *ex parte in rasura vel potius scriptura evanida?*

³ ὑπάρξαν *p. c.*

Χρῆ γινώσκειν ... ἀρχὴν τῶν αὐτοῦ σημείων ὑπάρξαν *cf. Thdr. Mops., Jo., ed. DEVRESSE, S. 305, 13-306, 21.*

ὅτι μετὰ τὴν ... διὰ τῆς ἀγίας Παρθ(έ)ν(ου) τεχθεὶς *cf. Catena in Ioannem, ed. CRAMER, S. 178, 14-17.*

φ. 1074a **Ἰω(άννου) τ(οῦ) Χρ(υσοστόμου)**

Ἐκλογαὶ διαφόρων ἐρμηνευτῶν εἰς τὸ κατὰ Ἰωάνν(ην) ἅγιον Εὐαγγέλιον

Χρῆ γινώσκειν, ὅτι ἡ τῶν λοιπῶν Εὐαγγελιστῶν ἔκδοσις, Ματθαίου φημί (καὶ) Μάρκου ἔτι γε μὴν καὶ Λουκᾶ τὰ οἰκεία γεγραφότ(ων) Εὐαγγελία, διεδόθη κατὰ πάσης ἐν ἀκαρεῖ τῆς οἰκουμένης· ὑπὸ γὰρ τῶν πιστῶν ἐσπουδάζετο πάντων ἢ τοῦ Εὐαγγελίου φανέρωσις μετὰ πολλῆς, ὡς εἰκός, τῆς διαθέσεως.

Ἄλλ' οἱ περὶ τὴν Ἀσίαν πιστοὶ ἀξιοπιστότερον τῶν λοιπῶν εἰς τὴν τοῦ Εὐαγγελίου μαρτυρίαν Ἰω(άννην) κρίναντες εἶναι τὸν μακάριον, ὡς καὶ ἄνωθεν Χ(ριστ)ῷ συνόντα καὶ πρὸ Ματθαίου καὶ διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν ἀγάπην τῆς χάριτος πλεῖον ἀπολαύσαντα, προ(σ)ήνεγκαν μὲν αὐτῷ τὰς βίβλους βουλόμενοι μαθεῖν, ἦντινα περὶ αὐτῶν ἔχει δόξαν. ὁ (δὲ) τῆς ἀληθείας μὲν ἐπήνεσε τοὺς γεγραφότας, ἔφησε δὲ βραχέα τινὰ παραλιπεῖν¹ αὐτοὺς καὶ μάλιστα τῶν ὀφειλόντων λεχθῆναι θαυμάτων τὰ ἀναγκαῖα καὶ διδασκαλίας ἀπάσης ἐχόμενα. εἶτα καὶ δεῖν ἔφασκεν περὶ τῆς ἐν σαρκὶ παρουσίας τοῦ Χ(ριστ)οῦ διαλ(εγ)ομένους μηδὲ τοὺς τῆς θεότητος λόγους παριδεῖν².

Ἐπὶ τούτοις παράκλησις τῶν ἀδελφῶν ἐγένετο, ἵνα τὰ παραλελειμμένα τοῖς ἄλλοις πρὸς διδασκαλίαν καὶ μάλιστα ἀναγκαῖα μετὰ σπουδῆς γράψῃ. ὁ δὲ καὶ πεποίηκεν. παρελείφθησαν (δὲ) ταῦτα· τὸ τοῦ Ἰωάννου βάπτισμα φ. 1074b καὶ τοὺς ἀπὸ πέραν Ἰορδάνου ἀκολουθήσαντας μαθητὰς τῷ Ἰησοῦ καὶ τὴν εἰς τοὺς γάμους τοῦ Σ(ωτῆ)ρ(ο)ς παρουσίαν καὶ τὸ ἐν αὐτῷ θαῦμα ἀρχὴν τῶν αὐτοῦ σημείων ὑπάρξαν³.

Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος [Ioh. 1, 1]· Πόθ(εν) ὥρμη(ται) ὁ Εὐαγγελιστῆς οὕτως ἀπάρξασθ(ται) τοῦ Εὐαγγελίου; ῥητέον οὖν, ὅτι μετὰ τὴν τοῦ Σ(ωτῆ)ρ(ο)ς ἡμῶν εἰς οὐρανοὺς ἄνοδον ψευδοδιδάσκαλοι τινες ὑπὸ τοῦ Πατρὸς αὐτῶν τοῦ διαβόλου κινούμενοι ἔφασαν τὸν αἰῶνα τοῦ Θεοῦ λόγον τότε πρῶτον κεκλησθ(αι) πρὸς ὑπαρξιν, ὅτε καὶ ἄνθρωπος διὰ τῆς ἀγίας Παρθ(έ)ν(ου) τεχθεὶς ἐγένετο, ὅθεν οὐ(δὲ) Θεὸς λέγεται παρ' αὐτοῖς ὁ Υἱὸς κατὰ τὸ „οὐκ ἔστ(αι) ἐν σοὶ Θεὸς πρόσφατος“ [Ps. 80, 10]. πῶς (δὲ) καὶ οὐ ψεύδε(ται) ὁ

Ἐκλογαὶ διαφόρων ἐρμηνευτῶν εἰς τὸ κατὰ Ἰωάνν(ην) ἅγιον Εὐαγγέλιον

Χρῆ γινώσκειν, ὅτι ἡ τῶν λοιπῶν Εὐαγγελιστῶν ἔκδοσις, Ματθαίου φημί (καὶ) Μάρκου ἔτι γε μὴν καὶ Λουκᾶ τὰ οἰκεία γεγραφότ(ων) Εὐαγγελία, διεδόθη κατὰ πάσης ἐν ἀκαρεῖ τῆς οἰκουμένης· ὑπὸ γὰρ τῶν πιστῶν ἐσπουδάζετο πάντων ἢ τοῦ Εὐαγγελίου φανέρωσις μετὰ πολλῆς, ὡς εἰκός, τῆς διαθέσεως.

Ἄλλ' οἱ περὶ τὴν Ἀσίαν πιστοὶ ἀξιοπιστότερον τῶν λοιπῶν εἰς τὴν τοῦ Εὐαγγελίου μαρτυρίαν Ἰω(άννην) κρίναντες εἶναι τὸν μακάριον, ὡς καὶ ἄνωθεν Χ(ριστ)ῷ συνόντα καὶ πρὸ Ματθαίου καὶ διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν ἀγάπην τῆς χάριτος πλείον ἀπολαύσαντα, προ(σ)ήνεγκαν μὲν αὐτῷ τὰς βίβλους βουλόμενοι μαθεῖν, ἦντινα περὶ αὐτῶν ἔχει δόξαν. ὁ (δὲ) τῆς ἀληθείας μὲν ἐπήνεσε τοὺς γεγραφότας, ἔφησε δὲ βραχεῖα τινὰ παραλιπεῖν¹ αὐτοὺς καὶ μάλιστα τῶν ὀφειλόντων λεχθῆναι θαυμάτων τὰ ἀναγκαῖα καὶ διδασκαλίας ἀπάσης ἐχόμενα. εἶτα καὶ δεῖν ἔφασκεν περὶ τῆς ἐν σαρκὶ παρουσίας τοῦ Χ(ριστ)οῦ διαλ(εγ)ομένους μηδὲ τοὺς τῆς θεότητος λόγους παριδεῖν².

Ἐπὶ τούτοις παράκλησις τῶν ἀδελφῶν ἐγένετο, ἵνα τὰ παραλειμμένα τοῖς ἄλλοις πρὸς διδασκαλίαν καὶ μάλιστα ἀναγκαῖα μετὰ σπουδῆς γράψῃ. ὁ δὲ καὶ πεποίηκεν. παρελείφθησαν (δὲ) ταῦτα· τὸ τοῦ Ἰωάννου βάπτισμα φ. 107vb καὶ τοὺς ἀπὸ πέραν Ἰορδάνου ἀκολουθήσαντας μαθητὰς τῷ Ἰησοῦ καὶ τὴν εἰς τοὺς γάμους τοῦ Σ(ωτῆ)ρ(ο)ς παρουσίαν καὶ τὸ ἐν αὐτῷ θαῦμα ἀρχὴν τῶν αὐτοῦ σημείων ὑπάρξαν³.

Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος [Ioh. 1, 1]· Πόθ(εν) ὤρμη(ται) ὁ Εὐαγγελιστῆς οὕτως ἀπάρξασθ(ται) τοῦ Εὐαγγελίου; ῥητέον οὖν, ὅτι μετὰ τὴν τοῦ Σ(ωτῆ)ρ(ο)ς ἡμῶν εἰς οὐρανοὺς ἀνοδὸν ψευδοδιδάσκαλοι τινες ὑπὸ τοῦ Πατρὸς αὐτῶν τοῦ διαβόλου κινούμενοι ἔφασαν τὸν αἰῶνον τοῦ Θεοῦ λόγον τότε πρῶτον κεκλήσθ(αι) πρὸς ὑπαρξιν, ὅτε καὶ ἄνθρωπος διὰ τῆς ἀγίας Παρθ(έ)ν(ου) τεχθεὶς ἐγένετο, ὅθεν οὐ(δὲ) Θεὸς λέγεται παρ' αὐτοῖς ὁ Υἱὸς κατὰ τὸ „οὐκ ἔστ(αι) ἐν σοὶ Θεὸς πρόσφατος“ [Ps. 80, 10]. πῶς (δὲ) καὶ οὐ ψεύδεται ὁ

¹ παραλιπεῖν Cod.

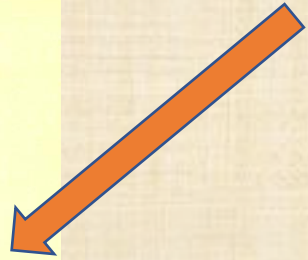
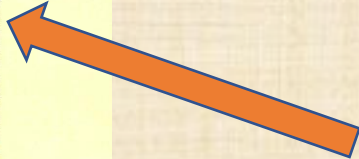
² παρ' ἰδεῖν *ex parte in rasura vel potius scriptura evanida?*

³ ὑπάρξαν p. c.

Χρῆ γινώσκειν ... ἀρχὴν τῶν αὐτοῦ σημείων ὑπάρξαν cf. Thdr. Mops., Jo., ed. DEVRESSE, S. 305, 13-306, 21.

ὅτι μετὰ τὴν ... διὰ τῆς ἀγίας Παρθ(έ)ν(ου) τεχθεὶς cf. Catena in Ioannem, ed. CRAMER, S. 178, 14-17.

Quellen

Ἐκλογαὶ διαφόρων ἐρμηνευτῶν εἰς τὸ κατὰ Ἰωάνν(ην) ἅγιον Εὐαγγέλιον

Χρῆ γινώσκειν, ὅτι ἡ τῶν λοιπῶν Εὐαγγελιστῶν ἔκδοσις, Ματθαίου φημι (καὶ) Μάρκου ἔτι γε μὴν καὶ Λουκᾶ τὰ οἰκεία γεγραφότ(ων) Εὐαγγέλια, διεδόθη κατὰ πάσης ἐν ἀκαρεὶ τῆς οἰκουμένης· ὑπὸ γὰρ τῶν πιστῶν ἐσπουδάζετο πάντων ἢ τοῦ Εὐαγγελίου φανέρωσις μετὰ πολλῆς, ὡς εἰκός, τῆς διαθέσεως.

Ἄλλ' οἱ περὶ τὴν Ἀσίαν πιστοὶ ἀξιοπιστότερον τῶν λοιπῶν εἰς τὴν τοῦ Εὐαγγελίου μαρτυρίαν Ἰω(άννην) κρίναντες εἶναι τὸν μακάριον, ὡς καὶ ἄνωθεν Χ(ριστῶ) συνόντα καὶ πρὸ Ματθαίου καὶ διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν ἀγάπην τῆς χάριτος πλεῖον ἀπολαύσαντα, προ(σ)ήνεγκαν μὲν αὐτῶ τὰς βίβλους βουλόμενοι μαθεῖν, ἦντινα περὶ αὐτῶν ἔχει δόξαν. ὁ (δὲ) τῆς ἀληθείας μὲν ἐπήνεσε τοὺς γεγραφότας, ἔφησε δὲ βραχέα τινὰ παραλιπεῖν¹ αὐτοὺς καὶ μάλιστα τῶν ὀφειλόντων λεχθῆναι θαυμάτων τὰ ἀναγκαῖα καὶ διδασκαλίας ἀπάσης ἐχόμενα. εἶτα καὶ δεῖν ἔφασκεν περὶ τῆς ἐν σαρκὶ παρουσίας τοῦ Χ(ριστ)οῦ διαλ(εγ)ομένους μηδὲ τοὺς τῆς θεότητος λόγους παριδεῖν².

Ἐπὶ τούτοις παράκλησις τῶν ἀδελφῶν ἐγένετο, ἵνα τὰ παραλελειμμένα τοῖς ἄλλοις πρὸς διδασκαλίαν καὶ μάλιστα ἀναγκαῖα μετὰ σπουδῆς γράψῃ. ὁ δὲ καὶ πεποίηκεν. παρελείφθησαν (δὲ) ταῦτα· τὸ τοῦ Ἰωάννου βάπτισμα f. 107rb καὶ τοὺς ἀπὸ πέραν Ἰορδάνου ἀκολουθήσαντας μαθητὰς τῶ Ἰησοῦ καὶ τὴν εἰς τοὺς γάμους τοῦ Σ(ωτῆ)ρ(ο)ς παρουσίαν καὶ τὸ ἐν αὐτῶ θαῦμα ἀρχὴν τῶν αὐτοῦ σημείων ὑπάρξαν³.

Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος [Ioh. 1, 1]· Πόθ(εν) ὤρμη(ται) ὁ Εὐαγγελιστὴς οὕτως ἀπάρξασθ(ται) τοῦ Εὐαγγελίου; ῥητέον οὖν, ὅτι μετὰ τὴν τοῦ Σ(ωτῆ)ρ(ο)ς ἡμῶν εἰς οὐρανούς ἄνοδον ψευδοδιδάσκαλοί τινες ὑπὸ τοῦ Πατρὸς αὐτῶν τοῦ διαβόλου κινούμενοι ἔφασαν τὸν αἰῶνα τοῦ Θεοῦ λόγον τότε πρῶτον κεκλησθ(αι) πρὸς ὑπαρξιν, ὅτε καὶ ἄνθρωπος διὰ τῆς ἀγίας Παρθ(έ)ν(ου) τεχθεῖς ἐγένετο, ὅθεν οὐ(δὲ) Θεὸς λέγεται(αι) παρ' αὐτοῖς ὁ Υἱὸς κατὰ τὸ „οὐκ ἔστ(αι) ἐν σοὶ Θεὸς πρόσωπατος“ [Ps. 80, 10]. πῶς (δὲ) καὶ οὐ ψεύδεται(αι) ὁ

¹ παραλιπεῖν *Cod.*

² παρ' ἰδεῖν *ex parte in rasura vel potius scriptura evanida?*

³ ὑπάρξαν *p. c.*

Χρῆ γινώσκειν ... ἀρχὴν τῶν αὐτοῦ σημείων ὑπάρξαν *cf.* Thdr. Mops., Jo., ed. DEVRESSE, S. 305, 13-306, 21.

ὅτι μετὰ τὴν ... διὰ τῆς ἀγίας Παρθ(έ)ν(ου) τεχθεῖς *cf.* Catena in Ioannem, ed. CRAMER, S. 178, 14-17.

Quelle 1:

Theodorus Mopsuestenus,
Commentarii in Iohannem,
ed. R. Devreesse, CPG II 3843

Γίνεται τοίνυν ἐν τούτοις ἡ τῶν λοιπῶν εὐαγγελιστῶν ἔκδοσις, Ματθαίου τε καὶ Μάρκου ἔτι μὴν καὶ Λουκᾶ τὰ οἰκεία γεγραφότων εὐαγγέλια, διεδόθη τε κατὰ πάσης ἐν ἀκαρεὶ τῆς οἰκουμένης καὶ ὑπὸ τῶν πιστῶν ἐσπουδάζετο πάντων μετὰ πολλῆς, ὡς εἰκός, τῆς διαθέσεως.

Ἄλλ' οἱ περὶ τὴν Ἀσίαν πιστοὶ ἀξιοπιστότερον τῶν λοιπῶν εἰς τὴν τοῦ εὐαγγελίου μαρτυρίαν Ἰωάννην κρίναντες εἶναι τὸν μακάριον, ὡς καὶ ἄνωθεν αὐτῶ συνόντα τῶ Κυρίῳ καὶ πρὸ Ματθαίου, καὶ πλείονος διὰ τὴν ἀγάπην τῆς χάριτος ἀπολαύσαντα, προσήνεγκαν μὲν αὐτῶ τὰς βίβλους, μαθεῖν ἦντινα περὶ αὐτῶν ἔχει τὴν δόξαν παρ' αὐτοῦ βουλόμενοι. Ὁ δὲ ἐπήνεσε μὲν τῆς ἀληθείας τοὺς γεγραφότας, ἔφησε δὲ βραχέα μὲν αὐτοῖς παραλελείφθαι, — καὶ τῶν μάλιστα ἀναγκαίων λεχθῆναι θαυμάτων, — τὰ διδασκαλικά δὲ ἅπαντα μικροῦ. εἶτα δὲ δεῖν ἔφασκε τοὺς περὶ τῆς ἐν σαρκὶ τοῦ Χριστοῦ παρουσίας διαλεγόμενους μηδὲ τοὺς περὶ θεότητος λόγους παραλιπεῖν, ὥστε μὴ τοῦ χρόνου προβαίνοντος τούτοις ἐνεθισθέντας τοῖς λόγοις ἀνθρώπους, τοῦτο μόνον αὐτὸν νομίζειν ὅπερ ἐφαίνετο.

Ἐπὶ τούτοις παράκλησις τῶν ἀδελφῶν ἐγένετο, ταῦτα ἂ μάλιστα ἀναγκαῖα μὲν κρίνει πρὸς διδασκαλίαν, παραλελειμμένα δὲ ὄρα τοῖς λοιποῖς, γράψαι μετὰ σπουδῆς· ὁ δὲ καὶ πεποίηκεν. Ὅθεν εὐθὺ μὲν καὶ ἐξ ἀρχῆς περὶ τῶν τῆς θεότητος ἐφιλοσόφησε δογμάτων, ταύτην ἀναγκαίαν τοῦ εὐαγγελίου κρίνων ἐσεσθαι τὴν ἀρχὴν. Καὶ οὕτως ἐπὶ τὴν οἰκονομίαν μεταβάς, τότε καὶ αὐτὸς περὶ τὸ Ἰωάννου βάπτισμα ἐγένετο, τῶν ἐν σαρκὶ παρὰ τοῦ Κυρίου ἢ λεχθέντων ἢ γεγονότων οὐχ ἕτερον τινὰ ἀλλ' ἢ ταύτην εἰδὼς οὐσαν ἀληθεστάτην ἀρχὴν, ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦτο γενόμενος μᾶλλον ἐφιλοτιμήσατο τὰ τοῖς ἄλλοις εἰπεῖν παραλελειμμένα. Ἀλλὰ καὶ τάξιν τινὰ ἐπιθεῖναι τῇ διηγήσει προσήκουσαν ἐφρόντισεν, καὶ τὰ μὲν ὡς ἐν τῇ πρώτῃ γέγονεν εἰρηκῶς ἡμέρα, ἔτι καὶ τὸν τόπον, ὡς ἐν Βηθαρά πέραν τοῦ Ἰορδάνου, τὰ δὲ τῇ δευτέρῃ, εἶτα τοὺς ἐντεῦθεν ἀκολουθήσαντας μαθητὰς. Καὶ ὅλως ἀκριβῶς τις ζητῶν εὐρήσει τοῦτον μνημονεύοντα ὅσων ἢ τε ἀκολουθία κατέπειγε καὶ τὴν παραλείψιν οὐκ ἀναγκαίαν ἔκριεν. Καὶ ἐφεξῆς δὲ συνάπτει τὰ τοῖς λοιποῖς παραλελειμμένα· καὶ τῆς εἰς τοὺς γάμους μέμνηται μόνος, ἀρχὴν σημείων ἐκεῖνο φανερώς ἀποφαινόμενος. Διδασκαλικῶν τε μικροῦ μέμνηται πάντων ὧν ἐμνημόνευσεν τῶν ἄλλων οὐδεὶς, καὶ τῶν θαυμάτων ὁμοίως. Εἰ δέ που καὶ μέμνηται σημείου μνημονευθέντος τοῖς λοιποῖς, πάντως διὰ τινὰ μέμνηται χρεῖαν, οἷον τὸ κατὰ τοὺς ἄρτους μνημονευθὲν μὲν καὶ τοῖς ἄλλοις· τεθεικεν δὲ αὐτὸ διὰ τὴν ἐπισυννημμένην ἀναγκαίως διδασκαλίαν, ἐν ἣ καὶ τῶν μυστικῶν ἤψατο λόγων. Τούτων γὰρ ἀφορμὴ μὲν ἦν τὸ θαῦμα, οὐκ ἐνὸν δὲ τῶν λόγων μνημονεῦειν μὴ τῆς τοῦ λόγου ἀψάμενον αἰτίας.

Ἐκλογαὶ διαφόρων ἐρμηνευτῶν εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην ἅγιον Εὐαγγέλιον

Χρῆ γινώσκειν, ὅτι ἡ τῶν λοιπῶν Εὐαγγελιστῶν ἐκδοσις, Ματθαίου φημί (καὶ) Μάρκου ἔτι γε μὴν καὶ Λουκᾶ τὰ οἰκεία γεγραφότ(ων) Εὐαγγελία, διεδόθη κατὰ πάσης ἐν ἀκαρεῖ τῆς οἰκουμένης· ὑπὸ γὰρ τῶν πιστῶν ἐσπουδάζετο πάντων ἢ τοῦ Εὐαγγελίου φανέρωσις μετὰ πολλῆς, ὡς εἰκός, τῆς διαθέσεως.

Ἄλλ' οἱ περὶ τὴν Ἀσίαν πιστοὶ ἀξιοπιστότερον τῶν λοιπῶν εἰς τὴν τοῦ Εὐαγγελίου μαρτυρίαν Ἰω(άννην) κρίναντες εἶναι τὸν μακάριον, ὡς καὶ ἄνωθεν Χρ(ιστ)ῶ συνόντα καὶ πρὸ Ματθαίου καὶ διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν ἀγάπην τῆς χάριτος πλεῖον ἀπολαύσαντα, προ(σ)ήνεγκαν μὲν αὐτῷ τὰς βίβλους βουλόμενοι μαθεῖν, ἦντινα περὶ αὐτῶν ἔχει δόξαν. ὁ (δὲ) τῆς ἀληθείας μὲν ἐπήνεσε τοὺς γεγραφότας, ἔφησε δὲ βραχέα τινὰ παραλιπεῖν¹ αὐτοὺς καὶ μάλιστα τῶν ὀφειλόντων λεχθῆναι θαυμάτων τὰ ἀναγκαῖα καὶ διδασκαλίας ἀπάσης ἐχόμενα. εἶτα καὶ δεῖν ἔφασκεν περὶ τῆς ἐν σαρκὶ παρουσίας τοῦ Χρ(ιστ)οῦ διαλ(εγ)ομένους μηδὲ τοὺς τῆς θεότητος λόγους παριδεῖν².

Ἐπὶ τούτοις παράκλησις τῶν ἀδελφῶν ἐγένετο, ἵνα τὰ παραλειμμένα τοῖς ἄλλοις πρὸς διδασκαλίαν καὶ μάλιστα ἀναγκαῖα μετὰ σπουδῆς γράψῃ. ὁ δὲ καὶ πεποίηκεν. παρελείφθησαν (δὲ) ταῦτα· τὸ τοῦ Ἰωάννου βάπτισμα φ. 107rb καὶ τοὺς ἀπὸ πέραν Ἰορδάνου ἀκολουθήσαντας μαθητὰς τῷ Ἰησοῦ καὶ τὴν εἰς τοὺς γάμους τοῦ Σ(ωτῆ)ρ(ο)ς παρουσίαν καὶ τὸ ἐν αὐτῷ θαῦμα ἀρχὴν τῶν αὐτοῦ σημείων ὑπέραξαν³.

Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος [Ioh. 1, 1]· Πόθ(εν) ὤρμη(ται) ὁ Εὐαγγελιστῆς οὕτως ἀπάρξασθ(ται) τοῦ Εὐαγγελίου; ῥητέον οὖν, ὅτι μετὰ τὴν τοῦ Σ(ωτῆ)ρ(ο)ς ἡμῶν εἰς οὐρανοὺς ἀνοδὸν ψευδοδιδάσκαλοι τινες ὑπὸ τοῦ Πατρὸς αὐτῶν τοῦ διαβόλου κινούμενοι ἔφασαν τὸν αἰῶνιο τοῦ Θεοῦ λόγον τότε πρῶτον κεκληθῆσθ(αι) πρὸς ὑπαρξιν, ὅτε καὶ ἄνθρωπος διὰ τῆς ἀγίας Παρθ(έ)ν(ου) τεχθεὶς ἐγένετο, ὅθεν οὐ(δὲ) Θεὸς λέγεται παρ' αὐτοῖς ὁ Υἱὸς κατὰ τὸ „οὐκ ἔστ(αι) ἐν σοὶ Θεὸς πρόσφατο(ς)“ [Ps. 80, 10]. πῶς (δὲ) καὶ οὐ ψεύδεται ὁ

¹ παραλιπεῖν *Cod.*

² παρ' ἰδεῖν *ex parte in rasura vel potius scriptura evanida?*

³ ὑπέραξαν *p. c.*

Χρῆ γινώσκειν ... ἀρχὴν τῶν αὐτοῦ σημείων ὑπέραξαν *cf. Thdr. Mops., Jo., ed. DEVRESSE, S. 305, 13-306, 21.*

ὅτι μετὰ τὴν ... διὰ τῆς ἀγίας Παρθ(έ)ν(ου) τεχθεὶς *cf. Catena in Ioannem, ed. CRAMER, S. 178, 14-17.*

Ἐπειδὴ γὰρ μετὰ τὸν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν σταυρὸν καὶ τὴν εἰς οὐρανοὺς ἀνοδὸν, ψευδοδιδάσκαλοι τινες ἔφασαν τὸν αἰῶνιο τοῦ Θεοῦ Λόγον τότε πρῶτον κεκληθῆσθαι πατρὸς ὑπαρξιν, ὅτε καὶ ἄνθρωπος διὰ τῆς ἀγίας ἐτέχθη παρθένου συναχθέντες τῶν πιστευσάντων οἱ νουνεχέστεροι, πρὸς τὸν τοῦ Σωτῆρος ἀφίκοντο μαθητὴν Ἰωάννην τὸν τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ τὴν τοιαύτην ἀπήγγελλον νόσον·

Quelle 2:

Catena in Iohannem,
ed. J.A. Cramer, *Catena Graecorum
Patrum in Novum Testamentum*,
CPG IV C 140.4

Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος [Ioh. 1, 1]. Πόθ(εν) ὤρμη(ται) ὁ Εὐαγγελιστῆς οὕτως ἀπάρξασθ(ται) τοῦ Εὐαγγελίου; ῥητέον οὖν, ὅτι μετὰ τὴν τοῦ Σ(ωτῆ)ρ(ο)ς ἡμῶν εἰς οὐρανοὺς ἄνοδον ψευδοδιδάσκαλοί τινες ὑπὸ τοῦ Πατρὸς αὐτῶν τοῦ διαβόλου κινούμενοι ἔφασαν τὸν αἰῶδιον τοῦ Θεοῦ λόγον τότε πρῶτον κεκλησθ(αι) πρὸς ὑπαρξιν, ὅτε καὶ ἄνθρωπος διὰ τῆς ἁγίας Παρθ(έ)ν(ου) τεχθεὶς ἐγένετο, ὅθεν οὐ(δὲ) Θεὸς λέγεται παρ' αὐτοῖς ὁ Υἱὸς κατὰ τὸ οὐκ ἔστ(αι) ἐν σοὶ Θεὸς πρόσφατο(ς) [Ps. 80, 10]. πῶς (δὲ) καὶ οὐ ψεύδε(ται) ὁ